

Síntesi de les propostes per a la nova Llei de la Renda Mínima d'Inserció | Document núm. 2

Les següents propostes parteixen del convenciment que **cal renovar la llei de la RMI** –o redactar-ne una de nova– amb urgència, tal i com consta en l'acord que es va aprovar en el marc del Pla de lluita contra la pobresa realitzat per les entitats socials i el Departament de Benestar Social i Família.

Creiem que la modificació de la llei de la RMI també obliga a una **revisió integral del nostre sistema de protecció**, a fi de no perdre la seguretat de les nostres lleis i evitar la confusió legal que poden produir les diverses modificacions efectuades.

Fruit de la reflexió que hem portat a terme a ECAS, proposem alguns **punts a considerar** en la propera llei de la RMI.

1. Reconeixement del dret subjectiu a la RMI. El Govern de Catalunya és el garant del que s'expressa a l'article 24.3 de l'Estatut i a la Llei de Serveis Socials, on es reconeix el dret a la ciutadania a rebre els ingressos mínims necessaris per viure amb dignitat, i aquest ha d'articular una resposta que permeti donar l'adequat compliment a la normativa.

2. Continuitat de la titularitat i la gestió interdepartamental. Considerem molt important i necessari que la titularitat i la gestió del programa siguin compartides entre el Departament de Benestar Social i Família i el d'Empresa i Ocupació, ja que és la manera d'assegurar la intervenció interdepartamental i complementària del programa. Considerariem un error eliminar aquesta responsabilitat compartida.

3. Defensa de la dignitat de la persona i potenciació de les seves competències, a través de la RMI o d'altres programes i prestacions del sistema de protecció social, que requereixen una millor articulació i actuació transversal per tal de garantir els drets de la ciutadania.

4. Els perfils dels beneficiaris han de respondre a la realitat actual, i cal distingir entre diversos moments de la trajectòria vital o cicle de vida: joves de 18 a 25 anys, població adulta entre 25 i 45 anys, població adulta entre 45 i 60 anys, i persones de més de 60 anys fins a l'edat de jubilació.

5. Canvi en el model d'intervenció. El programa s'ha d'adaptar a les necessitats de les persones, amb una durada mínima de 18 mesos i una assignació econòmica vinculada als resultats de la intervenció, i no únicament al resultat final en termes d'inserció laboral.

El procés a seguir en la intervenció de la RMI inclourà:

- **1r.** Serveis Socials Bàsics (SSB) o entitat fa una proposta de RMI i entitat o SSB confirma l'aprovació de l'admissió al programa. A partir d'aquest moment, es gestiona mitjançant l'aplicació M4 i ambdues parts comparteixen i es coordinen per a la intervenció que procedeixi.
- **2n.** Entitat o SSB fa valoració d'ocupabilitat, també anomenada "consell d'orientació".
- **3r.** Entitat o SSB elabora el Pla de Treball, juntament amb la persona participant.

- **4t.** Un cop finalitzat l'itinerari per diferents causes, s'avalua la intervenció tenint present la consecució d'objectius en els diferents tipus d'actuació que s'han realitzat.
- **5è.** Valoració del resultat d'inserció de la persona a curt i mitjà termini, mitjançant l'avaluació a partir dels indicadors preestablerts.

6. Articulació de tots els actors, a través de la utilització d'un Pla de treball individual que constituirà l'instrument bàsic per definir l'actuació a realitzar, donar el suport necessari i fer el seguiment de la persona en cada moment de la seva evolució.

Cada itinerari individual ha de ser compartit entre SSB, entitats col·laboradores i els Departaments que correspongui, i pertoca a les parts proposar la intervenció, coordinar-se i cercar el consens de les altres parts. És imprescindible una estreta col·laboració mitjançant una relació multidireccional de tots els actors que participen en el programa.

7. Planificació de la formació d'acord amb un itinerari formatiu de capacitació per a cada persona, on es dibuixin els diferents nivells i continguts a superar al llarg dels anys. Cal evitar formacions inadequades, repetitives i no acompanyades de la corresponent demanda per part del mercat laboral.

8. Superació de la lògica de dos dispositius separats d'inclusió: potenciació d'un procés únic de gestió integrada de la inserció. Els dos dispositius d'inserció que inclou el programa s'interrelacionen i han de ser dinàmics i adaptables a les necessitats de cada persona en cada moment de la seva evolució. En conseqüència, hauran de treballar conjuntament per tal de facilitar el pas continuat i en els dos sentits dels dispositius, segons l'evolució de cada individu en el si del programa:

- **Inserció laboral:** Per tal de facilitar la inserció laboral, el Departament d'Empresa i Ocupació ha de disposar dels recursos necessaris per garantir aquest procés. És a dir, ha de prestar suport i tutorització intensiva en el procés vers la incorporació laboral, prioritzar plans ocupacionals flexibles i continuats, fer viables els itineraris d'inserció en els que existeixi la coordinació de la formació i els plans d'ocupació, i impulsar mesures de treball parcial combinades amb el Programa, sempre tenint en compte que l'ocupabilitat és un concepte dinàmic i canviant.
- **Inclusió social:** Ha d'estar centrada en potenciar les competències i habilitats bàsiques, el coneixement territorial i la participació en la comunitat, per tal de potenciar la inclusió i l'apoderament de les persones en el seu entorn. El programa haurà de trobar els recursos propis i sectorials que permetin desenvolupar aquest tipus de competències, la qual cosa obliga a ser innovadors i oferir activitat com una nova manera per a la integració de les persones.

9. Necessitat d'una Comissió interdepartamental resolutiva. Valorem positivament l'existència d'una Comissió interdepartamental de la RMI, que ha de tenir una major capacitat decisòria i més agilitat per donar les respostes adients en cada moment, així com avaluar els resultats del programa periòdicament.

10. Millora urgent dels instruments de gestió. La comissió disposarà el més aviat possible d'un sistema informàtic unificat i eficaç del programa, on constarà el procés, l'evolució i la situació de cadascuna de les persones participants en cada moment. Aquesta informació actualitzada serà accessible per a les entitats

Síntesi de les propostes per a la nova Llei de la Renda Mínima d'Inserció | Document núm. 2

gestores i per als SSB. És urgent aconseguir que la gestió de la RMI sigui àgil i simplificada, fonamentada en una informació comuna, fiable i accessible.

11. Introducció d'un sistema de seguiment i control. En el model d'intervenció del programa és fonamental l'existència d'uns instruments que permetin fer el seguiment correcte i continuat de la persona. Alhora, aquest instrument hauria de permetre fer el control necessari per aconseguir l'optimització dels recursos disponibles i detectar i corregir les possibles disfuncions.

12. Incorporació d'un sistema d'avaluació. Cal establir un sistema d'indicadors qualitius i dinàmics que permetin detectar l'existència de diferències significatives en el decurs de la intervenció. Aquest sistema serà el contrapunt a la quantificació mitjançant inserció i ens permetrà valorar els guanys de la persona des del punt de vista dels factors psicosocials. És convenient conèixer els processos i els resultats socials i laborals en funció del perfil, el context de la persona i les actuacions dutes a terme.

ALTRES ASPECTES A CONSIDERAR PER RESPONDRE A LES CREIXENTS NECESSITATS SOCIALS

13. Millorar l'articulació de les PNC i la RMI. És urgent agilitar els procediments per accedir a una Pensió No Contributiva (PNC) i evitar una incorporació indeguda a la RMI. I és també necessari fer un traspàs dels beneficiaris de la RMI, que pel seu procés vital, tenen dret a una PNC. Aquesta tramitació s'haurà de preveure amb temps suficient i de forma coordinada per evitar que la persona es quedi sense cap ingrés durant el temps de transició d'una a l'altra ajuda.

14. Optimitzar l'articulació del sistema de protecció social. Tenint en compte que en l'actualitat existeixen també altres ajudes a Catalunya regulades per la Llei 13/2006 de prestacions socials de caràcter econòmic, així com altres de responsabilitat municipal previstes com a mesures d'urgència social en el marc d'aquesta mateixa llei, constatem la norma només dona resposta a uns col·lectius específics. Proposem que es dotin de major capacitat de resposta aquestes normatives i, per tant, també de recursos per atendre les situacions de pobresa no cobertes per la RMI.

És urgent l'harmonització del conjunt d'aquestes prestacions a fi de clarificar la cobertura que actualment es dona, i esbrinar la població que resta exclosa d'aquest conjunt d'ajuts per definir mesures complementàries que garanteixin un mínim ingrés a la ciutadania per cobrir les necessitats bàsiques de subsistència.

15. Propostes per donar cobertura a la població d'aquest darrer esglaó de la població. ECAS considera que, d'acord amb les nostres lleis, no es pot deixar sense cobertura cap ciutadà i, en conseqüència, proposa algunes mesures específiques en resposta a diferents grups:

A. Persones que es troben en una situació crònica: En primer lloc, és necessari definir un concepte de "crònic" basat en puntuar les situacions de carència de la persona (edat, estat de salut, capacitats laborals en relació al mercat de treball). Aquest barem hauria de ser equivalent al que valora les

Síntesi de les propostes per a la nova Llei de la Renda Mínima d'Inserció | Document núm. 2

situacions amb un grau de disminució i que atorga el dret a percepcions mínimes i suficients, com les que es proposen en aquest apartat.

En segon lloc, s'han d'impulsar mesures que permetin una sortida vers la seva integració social, i crear una nova tipologia d'empreses bonificades que ofereixin una inserció amb caràcter estable, o potenciar altres recursos com, per exemple, els tallers ocupacionals.

B. Perceptors de la RMI. B.1 Empreses d'inserció com a trànsit al mercat laboral ordinari, i aplicació de les clàusules socials. B.2. Innovar en maneres de crear activitat: col·laboracions socials i comunitàries.

C. Persones fora del sistema de protecció: Renda bàsica de subsistència (segons article 24.3 de l'Estatut), entesa com una renda que doni una mínima cobertura amb caràcter temporal, donada la impossibilitat d'accedir a altres tipus de recursos econòmics.

Per tot l'exposat, demanem als responsables polítics que escoltin les nostres reflexions i canalitzin els procediments reglamentaris al Parlament de Catalunya per tal que, en el marc de la Comissió Parlamentària que correspongui, s'iniciï un treball de renovació de la Llei de la Renda Mínima d'Inserció.

ECAS | Maig 2012